

İngiliz Üsleri Devredilecek mi?

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Pzt, 27/01/2014 - 15:36

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Londra'da, 15 Ocak günü Downing Sokak No.10'da bulunan Başbakanlık ikametgahında, İngiltere Başbakanı David Cameron ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) Başkanı Nikos Anastasiadis arasında yapılan görüşme sonucunda yayınlanan "Ortak Bildiri" bir kaşık suda fırtınalar kopardı.

Açıklamadan sonra Rumlar bayram yaptılar adeta, İngiltere Rum tezlerini destekliyor ve 1960 Anlaşması ile İngiltere'nin mülkiyetine verilen Ağrotur ve Dikelya İngiliz Üslerinden 198 Kilometre kare Rumlara iade ediliyor diye.

Söylenenlerin ve iddia edilenlerin her ikisi de doğru değil.

Elimde 15 Ocak günü İngiltere Başbakanı David Cameron ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis arasında mutabakata verilen metnin orijinali bulunmakta.

Metin toplamda, bana göre, sekiz paragraf.

Metnin neredeyse yarını oluşturan ilk üç paragraf iyi niyet temennileri ve Kıbrıs Rum Yönetimi ile Avrupa Birliği ilişkilerinde nelerin yapılabileceği ile ilgili.

Dördüncü paragrafın son bölümünde, Kıbrıs Rum tarafı İngiltere'den, Türkiye'yi işaret ederek genişleme konusunda adeta destek istiyorlar ve genişlemelerde AB kriterlerine uyulmasının üye ülkelerin halkının üzerinde olumlu etki yapacağı belirtilmekte. Yani burada Kıbrıs Rum Yönetimi İngiltere'ye "siz 2007 yılında Türkiye'ye arka çıktınız, bunu devam ettirmeyin" demek istemekte.

Beşinci paragrafta Kıbrıs Rum Yönetiminin ekonomik olarak boğazını sıkıan Troyka ile ilgili ve İngiltere Hükümeti'nin GKRY'nin ekonomik dar boğazdan çıkışına yardımcı olacağı ve Ortadoğu'daki çatışmaların daha tehlikeli bir hal alması durumunda bölgenin selameti için İngiliz üslerinin kullanımında GKRY ile istişare edilmesinin ve koordinasyon yapılmasının faydalı olacağı vurgulanmakta.

Altıncı Paragraf tamamen sürdürülmekte olan Kıbrıs Müzakereleri ile ilgili ve her iki ülkenin bütünlüklü bir çözüme katkı yapacaklarını teyit etmekte. Son cümle, Birleşik Kıbrıs'ın BM'nin Kıbrıs ile ilgili kararlarında bahsedildiği gibi "Tek egemenlik, tek uluslararası kimlik ve tek vatandaşlık sahibi, politik eşitliğe sahip iki bölgeyi bir federasyondan oluşacağı"ndan bahsetmekte.

Burada önemli olan, Anastasiades'in Cameron ile görüşmesinde İngiltere'den "İki bölgeyi, iki toplumlu Federasyon" tanımının kendilerini rahatsız ettiğinden ve bu tanımdan vazgeçilmesini istediklerini dile getirmesidir. Basın belli ki bunu atmış.

Cameron'un, bu tanımlamanın "BM Güvenlik Konseyi İngiltere'nin Kıbrıs konusunda gerçekleri bilmesi ve yıllar önce masaya koyduğu bir çözüm önerisi olması" nedeni ile bu isteğe yanıtı "kesin hayır" olmuştur. İngiltere Hükümeti tarafların anlaşması ve onayı olmadan bu tanımın değiştirilemeyeceği görüşünde.

Yedinci paragraf ise İngiliz Üslerindeki toprakların 198 kilometre karesine kullanım hakkının verilmesi ile ilgili. Gerçekte bu konu yeni değil. 2004 yılındaki Annan Planı görüşmelerinde İngiliz hükümeti Annan Planı'nın taraflarca kabulü durumunda üs topraklarının yüzde seksenini kullanıma açacağını resmi olarak açıklamıştı.

Dört yıldır sürdürülen çalışmaların sonunda söz konusu topraklar, İngiliz Üsleri sınırları ve İngiliz Üs Bölgesi yönetimi ile egemenliği altında kalmak kaydı ile kullanıma açılacak. Alım ve satım İngiliz Üsleri kanalı ile olacak. Bölgede İngiliz Üs Polisleri görev yapacak ve giriş çıkışlar gene İngiliz Üs görevlileri tarafından kontrol edilecek. İşlenecek suçlar İngiliz Üs Mahkemelerinde görülecek.

Sonuç olarak İngiltere hükümeti GKRY'ne bu toprakları bağışlamış değil. Zaten Türkiye'nin ve KKTC'nin onayı olmadan bunu yapması da olanaksız. 1960 Zürih ve Londra Anlaşmaları ile 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti anayasasında "Ek madde" olarak sınır koordinatları ile birlikte yer alan İngiliz Üs bölgelerinin sınırları, ancak bu anlaşmaları ve anayasayı imzalayan tarafların onayı ile değişebilir. Taraflardan birisi Türkiye, diğeri de şimdiki adı KKTC olan 'Kıbrıs Türk Cemaati'dir. Bu tarafların onayı olmadan yapılan değişikliklerin hiç birinin uluslararası geçerliliği olmayacaktır.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (19/04/2024 - 17:17 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/ingiliz-usleri-devredilecek-mi>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>